

KATOLIČKA OSNOVNA ŠKOLA U VIROVITICI
Trg Ljudevita Patačića 3, 33000 Virovitica

PRAVILNIK O ZAŠTITI NA RADU

Virovitica, svibanj 2016. godine

SADRŽAJ

I.	OPĆE ODREDBE	3
II.	PRAVILA ZAŠTITE NA RADU I OPĆA NAČELA PREVENCIJE	3
III.	OBVEZE ŠKOLE U PROVEDENJU ZAŠTITE NA RADU	4
IV.	PRAVA I OBVEZE RADNIKA	11
V.	PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE	11

Na temelju odredbi Zakona o zaštiti na radu ("NN" broj 71/14, 118/14, 154/14.) te članka 60. i 200. Statuta Katoličke osnovne škole u Virovitici, KLASA:012-03/16-01/01, URBROJ: 2189-87-01-16-01, Školski odbor Katoličke osnovne škole u Virovitici, na sjednici održanoj dana 24. svibnja 2016. godine donio je:

PRAVILNIK O ZAŠTITI NA RADU

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Pravilnikom o zaštiti na radu (u daljem tekstu: Pravilnik) uređuje se u Školi provedba zaštite na radu i zaštita radnog okoliša.

Škola provodi zaštitu na radu radi sigurnog odvijanja odgojno obrazovnog rada, sigurnosti i zaštite učenika i radnika Škole te sigurnog boravka trećih osoba u Školi.

Članak 2.

Zaštita na radu obuhvaća skup pravila kojima se štiti sigurnost i zdravlje radnika, učenika i trećih osoba u Školi.

Zaštita na radu u Školi se provodi obavljanjem poslova zaštite na radu te primjenom propisanih i ugovorenih pravila zaštite na radu u skladu sa zakonom i provedbenim propisima.

Članak 3.

Odredbe ovoga Pravilnika primjenjuju se na radnike i učenike Škole te na treće osobe dok borave u prostorima Škole, kao i pripadajućim vanjskim dijelovima radnog okoliša Škole.

Članak 4.

Izrazi navedeni u ovom Pravilniku neutralni su i odnose se na osobe oba spola.

II. PRAVILA ZAŠTITE NA RADU I OPĆA NAČELA PREVENCIJE

Članak 5.

Pravila u svezi zaštite na radu obuhvaćaju:

- pravila pri projektiranju i izradi sredstava rada
- pravila pri uporabi i održavanju, pregledu i ispitivanju sredstava rada u skladu sa sigurnosnim standardima zaštite na radu
- mjere koje je Škola obvezna poduzimati radi provedbe zaštite na radu
- tijela koja u Školi sudjeluju u provedbi zaštite na radu
- pravila koja se odnose na osposobljavanje i obavješćivanje radnika i ravnatelja Škole radi postizanja potrebnog stupnja zaštite na radu i zdravstvene zaštite
- zaštitu radnika i njihovih predstavnika radi aktivnosti u svezi provedbe zaštite na radu te zabranu stavljanja radnika u nepovoljniji položaj zbog aktivnosti poduzetih u vezi zaštite na radu
- provedbu osnovnih pravila zaštite na radu (uklanjanje ili smanjenje opasnosti na sredstvima) i posebnih pravila zaštite na radu koja obuhvaćaju posebne uvjete koje moraju ispunjavati radnici pri obavljanju poslova s posebnim uvjetima rada
- načine i postupke suradnje Škole, radnika i njihovih predstavnika i udruga te državnih ustanova i tijela nadležnih za zaštitu na radu.

Članak 6.

Ravnatelj i radnici Škole dužni su primjenjivati pravila zaštite na radu tako da se svim sudionicima odgojno obrazovnog procesa osigura rad na siguran način, spriječi nastanak ozljeda, profesionalnih i drugih bolesti te smrtnih događaja na radu.

Članak 7.

Škola je dužna provoditi zaštitu na radu u skladu sa sljedećim načelima:

1. Procjenjivanje i izbjegavanje rizika
2. Sprečavanje rizika na izvoru
3. Prilagođavanje rada radnicima prema radnim mjestima, izborom radne opreme i načina rada te ostalih mjera s ciljem smanjenja štetnih učinaka na zdravlje
4. Prilagođavanje tehničkom napretku
5. Provedba i razvoj prevencije povezivanjem tehnologije, organiziranja rada, uvjeta rada, ljudskih odnosa i utjecaja radnog okoliša
6. Davanje prednosti skupnim mjerama zaštite na radu u odnosu na pojedinačne mjere zaštite na radu
7. Odgovarajuće osposobljavanje i obavješćivanje radnika
8. Besplatnost prevencije odnosno mjera zaštite na radu za radnike.

III. OBVEZE ŠKOLE U PROVEDENJU ZAŠTITE NA RADU

➤ **Obveza izrade procjene rizika**

Članak 8.

Škola je obvezna izraditi procjenu rizika kojom se utvrđuje razina opasnosti, štetnosti i napora glede mogućnosti rizika za nastanak ozljeda na radu, profesionalnih bolesti i drugih štetnih posljedica po sigurnost i zdravlje radnika i učenika Škole.

Procjena rizika provodi se u Školi za sve poslove.

Škola je obvezna imati procjenu rizika izrađenu u pisanom ili elektronskom obliku koja odgovara postojećim rizicima na radu i koja je dostupna radniku na mjestu rada.

Uvjeti, način i metoda izrade procjene rizika, obvezni sadržaj procjene te podaci i klasifikacija opasnosti, štetnosti i napora na radu i u vezi s radom izrađuju se prema važećem Pravilniku o izradi procjene rizika.

Članak 9.

Pri izradi procjene rizika sudjeluju radnici odnosno njihovi predstavnici, ovlaštenici i stručnjaci zaštite na radu, a prema potrebi ravnatelj može uključiti i stručnjake iz pojedinih područja.

➤ **Odgovornost Škole za organiziranje i provedbu zaštite na radu**

Članak 9.

Za organiziranje i provedbu zaštite na radu odgovoran je ravnatelj Škole, neovisno obavlja li poslove zaštite na radu samostalno, preko organizirane službe zaštite na radu, stručnjaka za zaštitu na radu ili je ugovorio suradnju s ovlaštenom ustanovom, trgovačkim društvom ili fizičkom osobom za zaštitu na radu, odnosno u pisanom obliku prenio ovlaštenje za obavljanje poslova zaštite na radu na drugu osobu – ovlaštenika.

➤ **Odgovornost za štetu na radu i u vezi s radom**

Članak 10.

Za ozljedu na radu i profesionalnu bolest koju radnik pretrpi obavljajući poslove u Školi smatra se da potječe od rada te Škola za nju odgovara po načelu objektivne odgovornosti.

Škola se može osloboditi odgovornosti ili se odgovornost može umanjiti ukoliko je šteta nastala zbog više sile, odnosno namjerom ili krajnjom nepažnjom radnika ili treće osobe, na što Škola nije mogla utjecati niti je njihove posljedice mogla izbjeći, unatoč provedenoj zaštiti na radu.

➤ **Ustroj tijela Škole u provedbi zaštite na radu**

Članak 11.

Ravnatelj Škole:

- osigurava provođenje zaštite na radu
- nadzire primjenu pravila zaštite na radu
- omogućuje upoznavanje radnika s odredbama ovoga Pravilnika
- organizira provedbu izvršenja obveze izrade procjene rizika te na temelju procjene rizika primjenjuje pravila zaštite na radu, preventivne mjere te obavlja druge mjere, aktivnosti i postupke u vezi sa zaštitom na radu
- izrađuje nacrt Pravilnika o zaštiti na radu i upućuje ga na donošenje Školskom odboru
- ustrojava službu za zaštitu na radu sukladno zakonskim odredbama
- vodi računa o potrebi osposobljavanja svih nadležnih tijela u Školi, kao i o potrebi vlastitog osposobljavanja sukladno zakonskim obvezama
- skrbi o osposobljavanju svih radnika Škole za rad na siguran način
- skrbi da s radom ne započne radnik koji nije osposobljen za rad na siguran način
- skrbi da se na poslovima s posebnim uvjetima rada ne zaposli osoba koja ne udovoljava potrebnim uvjetima
- skrbi o promjenama okolnosti zbog kojih bi mogao biti ugrožen život, zdravlje ili sigurnost radnika
- u slučaju potrebe daje odgovarajuće obavijesti i pisane upute
- sukladno potrebnim propisima postavlja znakove općih obavijesti
- u propisanim rokovima izvještava povjerenika i radnike o provođenju zaštite na radu i poduzimanju mjera radi unapređenja zaštite na radu, sigurnosti i zdravlja radnika
- radnicima osigurava odgovarajuća osobna zaštitna sredstva i skrbi da ih koriste pri radu
- osigurava da strojevi i uređaji i osobna zaštitna sredstva koja se koriste budu u ispravnom stanju
- privremeno udaljuje s mjesta rada zaposlenika koji je pod utjecajem alkohola ili drugih sredstva ovisnosti
- osigurava provedbu apsolutne zabrane pušenja u Školi
- tijelima inspekcije pri nadzoru daje sve potrebite obavijesti i podatke
- u slučaju smrtne ili teške ozljede na radu, utvrđenog slučaja profesionalne bolesti ili nalaza nadležnog inspektora kojim je utvrđen nedostatak u provođenju zaštite na radu, obvezno izvješćuje povjerenika radnika za zaštitu na radu
- osigurava redovite preglede svih strojeva i uređaja i osobnih zaštitnih sredstava
- utvrđuje plan evakuacije i spašavanja radnika i učenika Škole
- organizira provedbu praktičnih vježbi plana evakuacije najmanje jednom u dvije (2) godine
- vodi i čuva propisane evidencije, isprave te dokumentaciju

▪ **POVJERENIK RADNIKA ZA ZAŠTITU NA RADU**

Članak 13.

U Školi radnici mogu izabrati i imenovati osobu koja će obavljati poslove povjerenika radnika za zaštitu na radu.

Izbor i imenovanje povjerenika radnika obavlja se u skladu s odredbama Zakona o radu.

Povjerenik radnika ima pravo na naknadu plaće *četiri sata tjedno*.

Članak 14.

Škola je obvezna omogućiti osposobljavanje povjerenika radnika za zaštitu na radu i na trošak Škole, te omogućiti ostvarenje i ostalih prava povjereniku koja proizlaze iz zakonskih odredbi i odredbi kolektivnog ugovora.

Članak 15.

Povjerenik zaštite na radu ima pravo i obvezu:

- sudjelovati u planiranju te unapređivanju uvjeta rada, uvođenja novih tehnologija, projekata, programa i radnih procesa u svezi zaštite na radu
- sudjelovati pri izradi procjene rizika
- osposobljavati se za obavljanje poslova povjerenika radnika za zaštitu na radu
- biti nazočan na inspekcijskim pregledima, staviti prigovor na inspekciji nadzor te izvijestiti inspektora zaštite na radu ukoliko procijeni da su u školi ugroženi život i zdravlje
- biti informiran o svim promjenama od utjecaja na sigurnost i zdravlje radnika
- primati primjedbe radnika na primjenu propisa i provedbu mjera zaštite na radu
- poticati radnike na provedbu mjera zaštite na radu
- obavješćivati radnike o provedbi zaštite na radu.

➤ **Obavješćivanje i savjetovanje**

Članak 16.

Ravnatelj je obavezan obavješćivati i savjetovati se s radnicima, odnosno njihovim predstavnicima, o pitanjima vezanima uz zaštitu na radu u skladu s odredbama Zakona o zaštiti na radu te drugim propisima.

➤ **Osposobljavanje za rad na siguran način**

Članak 17.

Ravnatelj i svi radnici Škole moraju biti osposobljeni za rad na siguran način u skladu s procjenom rizika.

Uvjeti i način osposobljavanja za rad na siguran način provode se prema Pravilniku koji donosi ministar nadležan za rad.

Članak 18.

Ravnatelj Škole ne smije dozvoliti obavljanje poslova radnicima koji nisu osposobljeni za rad na siguran način i upoznati s pravilima zaštite na radu.

➤ **Poslovi s posebnim uvjetima rada**

Članak 19.

Poslovima s posebnim uvjetima rada smatraju se poslovi koje mogu vršiti samo radnici koji, osim općih uvjeta za zasnivanje radnog odnosa, ispunjavaju i posebne uvjete glede zdravstvenog stanja, te psihofizioloških i psihičkih sposobnosti.

Članak 20.

Pri raspoređivanju radnika na poslove s posebnim uvjetima rada potrebno je voditi računa da radnik udovoljava u potpunosti navedenim uvjetima glede stručne sposobnosti, zdravstvenog stanja i psihičkih sposobnosti.

Članak 21.

Osobu s kojom se namjerava sklopiti ugovor o radu za poslove s posebnim uvjetima rada ravnatelj škole uputit će na pregled specijalistu medicine rada s uputnicom koja sadrži podatke o naravi ili vrsti poslova i drugim okolnostima važnim za ocjenu njene sposobnosti za rad na konkretnom radnom mjestu.

➤ **Posebno osjetljive skupine radnika**

Članak 22.

Škola je obvezna osigurati posebnu zaštitu na radu posebno osjetljivim skupinama radnika: trudnim radnicama, radnicama koje su nedavno rodile, radnicama koje doje dijete, radnicima oboljelima od profesionalne bolesti te radnicima kojima je utvrđena smanjena i preostala radna sposobnost ili kod kojih postoji neposredni rizik od smanjenja radne sposobnosti, u skladu s važećim propisima.

➤ **Sredstva rada, osobna zaštitna oprema i mjesta rada.**

Članak 23

U skladu s pravilima zaštite na radu, Škola je obvezna osigurati da su mjesta rada koja se koriste sigurna, održavana prilagođena za rad i u ispravnom stanju.

Škola je obvezna prostore za odvijanje svih aktivnosti održavati u stanju koje ne ugrožava sigurnost i zdravlje svih radnika, učenika i posjetitelja.

Članak 24.

U skladu s odredbama Zakona o zaštiti na radu i drugim propisima, Škola smije koristiti nadzorne uređaje u svrhu sredstava zaštite na radu.

Članak 25.

U skladu sa zakonskim odredbama, Škola je obvezna redovito obavljati ispitivanja sredstava rada i osobnih zaštitnih sredstava te pregled strojeva, uređaja i instalacija.

Članak 26.

O obavljenim ispitivanjima i pregledu strojeva i uređaja vodi se zapisnik i čuvaju se odgovarajuće isprave i evidencije.

➤ **Tehnologija rada, radni postupci i radni okoliš**

Članak 27.

Škola je obvezna planirati, pripremati i provoditi radne postupke i tehnologiju rada na način da se ne ugrožava sigurnost i zdravlje radnika u skladu s pravilima zaštite na radu i drugim propisima. Jednako tako, u skladu s odredbama Zakona o zaštiti na radu i provedbenim propisima, Škola je obvezna procijeniti rizike te prema potrebi provesti ispitivanje radnog okoliša.

➤ **Stres na radu ili u vezi s radom**

Članak 28.

Škola je obvezna povoditi prevenciju stresa na radu i u svezi s radom koji je uzrokovan raznim čimbenicima, a osobito glede sadržaja rada, organizacije rada, radnog okruženja, komunikacije i međuljudskih odnosa, s ciljem otklanjanja mogućnosti da se zbog utjecaja stresa umanju radna učinkovitost radnika i pogorša zdravstveno stanje.

Radnici su obvezni postupati u skladu s uputama ravnatelja za sprečavanje, uklanjanje ili smanjivanje stresa na radu ili u vezi s radom.

➤ **Sigurnosni znakovi, pisane obavijesti i upute**

Članak 29.

U Školi je obvezno na mjestima i sredstvima rada postaviti sigurnosne znakove na vidljivim mjestima. Sigurnosni znakovi, pisane obavijesti te upute postavljaju se u skladu sa Pravilnikom koji donosi ministar nadležan za rad.

Članak 30.

Ravnatelj je obvezan radnicima davati odgovarajuće obavijesti i pisane upute u svezi sa zaštitom na radu.

U slučaju prijekne potrebe, upute mogu biti dane i usmeno.

Članak 31.

U Školi je obvezno na vidljivo mjesto postaviti:

1. sigurnosne znakove
2. znakove za evakuaciju i spašavanje
3. upute i oznake za rukovanje radnom opremom
4. upute i oznake za rad s opasnim kemikalijama i drugim izvorima opasnosti i štetnosti.

➤ **Evakuacija i spašavanje te zaštita od požara, eksplozija i drugog neposrednog značajnog rizika**

Članak 32.

U Školi je potrebno izraditi plan evakuacije i spašavanja za slučaj iznenadnog događaja koji može ugroziti zdravlje i život (elementarna nepogoda, požar, eksplozija i sl.)

Članak 33.

S planom evakuacije potrebno je upoznati sve radnike Škole te na osnovi istoga provesti praktične vježbe evakuacije najmanje jednom u *dvije* (2) godine.

➤ **Pružanje prve pomoći**

Članak 34.

U Školi mora biti organizirano i osigurano pružanje prve pomoći za slučaj ozljede na radu, ozljeda pri sudjelovanju u nastavi, slučaja iznenadne bolesti, te upućivanja takve osobe na liječenje u zdravstvenu ustanovu.

Članak 35.

U Školi na svakih *dvadeset* (20) zaposlenih osoba jedna mora biti osposobljena i određena za pružanje prve pomoći.

Ormarić sa sredstvima za pružanje prve pomoći mora biti na vidnom mjestu i dostupan.

Članak 36.

Postupci pružanja prve pomoći, sredstva, vrsta i količina sanitetskog materijala koja mora biti osigurana u Školi te način i rokovi osposobljavanja radnika za pružanje prve pomoći izvršavaju se prema pravilniku koji donosi ministar nadležan za zdravlje, uz suglasnost ministra nadležnog za rad.

➤ **Zaštita nepušača, zabrana pijenja alkohola i uzimanja drugih sredstava ovisnosti**

Članak 37.

Zabranjeno je pušenje *u svim zatvorenim i otvorenim prostorima Škole*.

Članak 38.

Pod pojmom zatvoreni prostor Škole smatraju se: zbornica, učionice, hodnici, sanitarni prostori, predvorje Škole, soba ravnatelja, cjelokupni prostor uprave Škole, knjižnica, sportska dvorana, te pripadajući prostori kao svlačionice i hodnici, prostorije za odlaganje sredstava za čišćenje, te svi ostali prostori koji se nalaze unutar zidova cjelokupne školske zgrade.

Pod pojmom otvoreni prostor Škole smatra se školsko dvorište te prostor neposredno uz zgradu škole.

Članak 39.

Oznake o zabrani pušenja trebaju biti istaknute na vidnim mjestima u Školi u veličini slova koja moraju biti čitljiva sa udaljenosti od *deset* (10) metara.

Članak 40.

Radnicima Škole zabranjeno je konzumiranje alkoholnih pića i drugih sredstava ovisnosti prije stupanja na rad i tijekom rada te unošenje svih vrsta alkoholnih i opojnih sredstava u prostorije Škole.

Članak 41.

Provjera je li radnik pod utjecajem alkohola ili drugih sredstava ovisnosti obavlja se u skladu s važećim propisima, a provjeru mogu obaviti samo za to posebno osposobljene osobe odnosno službe.

Članak 42.

Radnika koji je pod utjecajem alkoholnih i drugih sredstava ovisnosti potrebno je udaljiti iz prostora Škole.

Ako radnik odbija napustiti Školu, po pozivu ravnatelja odnosno druge ovlaštene osobe radnika će udaljiti nadležna policijska služba.

➤ **Evidencije, isprave i obavijesti**

Članak 43.

U Školi je obvezno voditi i čuvati:

- knjigu nadzora
- evidencije o zaposlenicima osposobljenim za rad na siguran način
- evidencije o zaposlenicima raspoređenim na poslove s posebnim uvjetima rada
- evidencije o ozljedama na radu, slučajevima profesionalnih bolesti i drugim poremećajima koji su izazvali ili mogli izazvati štetne posljedice po zdravlje i sigurnost nazočnih u Školi
- evidencije o redovitom kontrolnom ispitivanju sredstava rada, uređaja i instalacija
- druge isprave i evidencije iz područja zaštite na radu.

Davanje obavijesti i podataka u vezi s evidencijama i ispravama koje Škola vodi ravnatelj je dužan provoditi u skladu s propisima kojima je propisana zaštita osobnih podataka radnika.

Članak 44.

Ravnatelj je obvezan osigurati da radnicima budu dostupni:

1. procjena rizika za mjesto rada i poslove koji se na njemu obavljaju
2. upute za rad na siguran način za mjesto rada i poslove koji se na njemu obavljaju
3. pisani dokaz o osposobljenosti radnika za rad na siguran način
4. pisani dokaz da radnik udovoljava uvjetima za obavljanje poslova s posebnim uvjetima rada
5. zapisnik o ispitivanju radne opreme, instalacija i radnog okoliša.

➤ **Zdravstvena zaštita na radu**

Članak 45.

Ravnatelj škole obvezan je osigurati radnicima zdravstvenu zaštitu primjerenu rizicima za sigurnost i zdravlje te usluge medicine rada radi osiguravanja zdravstvenog nadzora .

Članak 46.

Radi utvrđivanja, odnosno provjere zdravstvene sposobnosti za obavljanje određenih poslova, ravnatelj može prije i tijekom radnog odnosa o trošku Škole uputiti radnika na zdravstveni pregled.

Prethodni i periodični pregledi i pribavljanje uvjerenja o tome da li osobe koje Škola namjerava zaposliti udovoljavaju posebnim uvjetima za rad u skladu s pravilima zaštite na radu ne smiju biti na trošak radnika.

IV. PRAVA I OBVEZE RADNIKA

Članak 47.

Svi radnici zaposleni u Školi obvezni su se pridržavati pravila o zaštiti na radu te primjenjivati sve neophodne postupke radi sprječavanja ozljeda na radu, profesionalnih bolesti, kao i svih eventualnih oštećenja zdravlja.

Radnici su dužni ugovorene poslove obavljati s dužnom pažnjom.

Članak 48.

Radnici Škole obvezni su se osposobiti za rad na siguran način te kontinuirano osposobljavati sukladno zakonskim odredbama.

Članak 49.

Prije raspoređivanju na poslove sa posebnim uvjetima rada radnik je obavezan pristupiti pregledu na koji ga uputi poslodavac te periodično sukladno zakonskim odredbama pristupiti naknadnim pregledima.

Članak 50.

Radnici Škole imaju pravo i obvezu surađivati s nadležnim tijelima Škole. Nitko u Školi ne smije biti stavljen u nepovoljniji položaj radi sudjelovanja u aktivnostima vezanim uz promicanje i provedbu zaštite na radu.

Članak 51.

Odredbe ovog Pravilnika obvezni su se pridržavati svi radnici i učenici Škole te sve treće osobe nazočne u Školi.

V. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 52.

Stupanjem na snagu ovog Pravilnika o zaštiti na radu prestaje važiti Pravilnik o zaštiti na radu od 24. studenog 2015. godine, KLASA: 003-05/15-01/03, URBROJ: 2189-87-08-15-01.

Članak 53.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu *osmog (8) dana* od dana objave na oglasnoj ploči Škole.

KLASA: 003-05/16-01/02

URBROJ: 2189-87-08-16-01

Virovitica, 24. svibnja 2016. godine

PREDSJEDNICA ŠKOLSKOG ODBORA:

Viktorija Majstorović, dipl. učiteljica

Ovaj Pravilnik o zaštiti na radu objavljen je na oglasnoj ploči dana 25. svibnja 2016. godine, a stupio je na snagu dana 02. lipnja 2016. godine.

RAVNATELJ:

Mario Večerić, dipl. teolog